

11367.
Vitele
Pirdoila

Löydökset Ella Kivikosken
kaivamasta kahdesta kurgaanista
Vitelen Pirdoilan Kankaanpellon
laidassa. Kaivaus suoritettiin
17.6.-26.6. 43 Suomen kulttuuri-
rahaston apurahalla. Ks. kaivaus-
kertomusta liitteineen KM:n topogr.
arkistossa. Diar. 10/7-43.

Kurgaani 1.

Hauta 1.

- ✓ 1. Pronssipäällysteinen rautapunnus, paino en-
nen konservointia 22 gr.
- ✓ 2. Pronssipäällysteinen rautapunnus, paino 22
gr. ennen konservointia.
- ✓ 3. Pronssipäällysteinen rautapunnus, paino 9 gr.
ennen konservointia.
- ✓ 4. Pronssipäällysteinen rautapunnus, puoliksi
tärveltynt. Paino ennen konservointia 72
gr.
- ✓ 5. Pronssipäällysteinen rautapunnus, paino ennen
konservointia 39 gr.
- ✓ 6. Nahkakukkaron jäännökset edellisten alta.
- ✓ 7. Pieni hopearaha edell. numeron rahanpalas-
ten päältä, ollut siis kukkarossa. Rei-
ällinen.

Konservoinnin jäl-
keen ei pronssia
ole näkyvissä esi-
neen pinnalla.

11367. ✓ 8. Hopearahan puolikas, löyd. kuin N° 7.
Vitele
- Pirdoila ✓ 9. Hopearahan pala, löyd. kuin N^ot 7-8
- ✓ 10. Pronssisen hevosenkenkäsoljen päatekatkelma, "mit aufgerollten Enden". Kehä vinouurteinen. Löyd. kuin N^ot 7-9.
- ✓ 11. Sinisen lasihelmen pala, löyd. kuin n:ot 7-10.
- ✓ 12. Pieni pronssipunnus, paino 5 gr. Löyd. kuin n:ot 7-11.
- ✓ 13. Pronssinen tai pronssipäällysteinen punnus, paino 12 gr. Löyd. kuin n:ot 7-12.
- ✓ 14. Pronssipäällysteinen punnus, pahoin ruostunut. Paino 8 gr. Löyd. kuin n:ot 7-13.
- ✓ 15. Pronssiesine, luult. kukkaren lukko, ks. valokuvaa. Löyd. kuin n:ot 7-14.
Reikään oli tarttunut pyöreä herneenkokoinen siemen (?).
- ✓ 16. Latteahko pyöreä pronssiesine, luult. punnus.
- ✓ 17. Pahasti ruostunut raudaveitsi, ruodossa hiukan puunjätettä varresta. Pituus 9,3 cm.

11367.

Vitele

Pirdoila

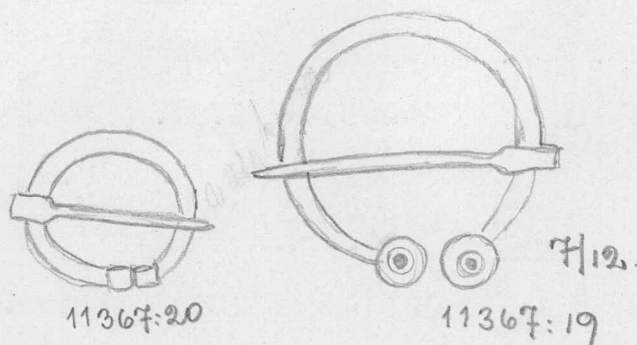
Mahdollisesti hautaan N° 1 kuului myös

18. Luunpala, löyd. haudan NO kulman alueelta, kannon alta.

Hauta 2.

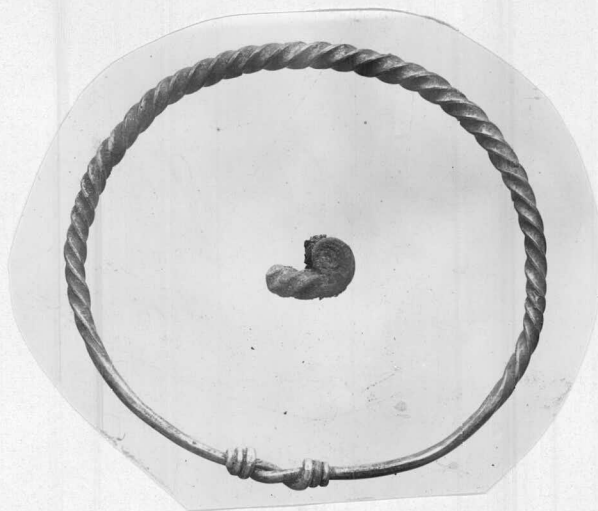
19. Pronssinen hyvätekoinen hevosenkengänmuotoinen solki, nupit valmunnupin muotoiset (Mohnkopfenden). Läpimitta 6,05 x 5,45 cm. Kehä pyöreää varrasta, neulan kantalevy viivakoristeinen. L. vainajan kaulan kohdalta. Syvyysl. 1.70. Löydettyäessä oli solki ylös-alasin, nupit alaspäin.

20. Pronssinen pienempi hevosenkenkäsolki, päät rullalle kierretyt (mit aufgerollten Enden). Kehä päältä harjava, alta kouru. Mitat 4,1 x 3,75 cm. L. edell. alapuolelta, vainajan rinnan kohdalta kaari pystyssä. Syvyysluku 1.70.

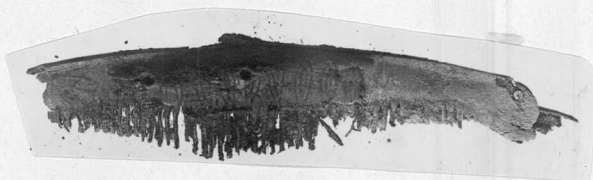

21. Hopeinen vinouurrekoristeinen (tordiert) ran-
nerengas, sileät päät kierretyt toistensa ympäri. 8 x 7,5 cm. L. vainajan oikealta sivulta, verraten alhaalta, mutta on kenties sittenkin ollut ranteessa. Syvyysluku 1,74.

11367.
Vitele
Pirdoila

- ✓ 22. Sarvinen kolmesta levystä tehty kampa.
Sisin levy hampaallinen, ulommat koriste-
tut kaksoisviivasoikio-kuvioin. Levyt ovat
kiinnitetyt toisiinsa pronssiniiteillä. E-
sine on rikkiäinen. L. vainajan vasemmalta
sivulta veitsen № 23 vierestä.

- ✓ 23. Rautainen puuvartinen veitsi, pahasti ruos-
tunut. L. vainajan vasemmalta sivulta, vyön
kohdalta. Korkeusluku 1.71.

- ✓ 24. Tulusraudan palaset, pahasti ruostuneet.
Yhdessä tekstiilijätteitä: seinävyötä. L.
edell. n:on vierestä.

- ✓ 25. Muodottomaksi ruostuneita raudanpaloja, ai-
nakin osa punnuksista. L. vainajan oikean
olkavarren luota. Syvyysluku 1.69.

- ✓ 26. Pahasti ruostunut punnus (?), johon on tart-
tunut hiven kultalevyä, sekä irrallisia

11367.
Vitele
Pirdoila ✓
27. Pihasti ruostunut katkonainen avain, löydetty
kuin n:o 25.
- ✓ 28. Rautainen lukko, joka kuuluu yhteen edell.
numeron avaimen kanssa.
- ✓ 29. Jäännökset nahkakukkarosta, joka on ollut
koristettu nahka- tai rihmapujottelulla (ks.
kuva).
- ✓ 30. Saksalainen hopearaha, rikkinäinen.
L. kuin N° 29, ollut siis kuk-
karossa.
- ✓ 31. Kaksi rikkinäistä emalijhelmeä, toinen
keltainen ja koristettu ruskea-vihreillä
kuvioilla, toinen vaaleansininen ja koris-
tettu tummemman sinisillä ympyröillä, joi-
den ympärillä on musta-valkeat juovat.
L. kuin N° 30.
- ✓ 32. Pronssinen vaaka ja jäännökset pyöreästä
puuraslasta, jossa se on ollut vaakaku-
pit sisäkkäin ja niiden sisällä vaa'an
selkä. Esine oli löydettyessä ylösalasin,
s.o. rasiapohja oli ylöspäin. L. vainajan
oikean olkavarren luota kyynärpään kohdal-

Salokurva

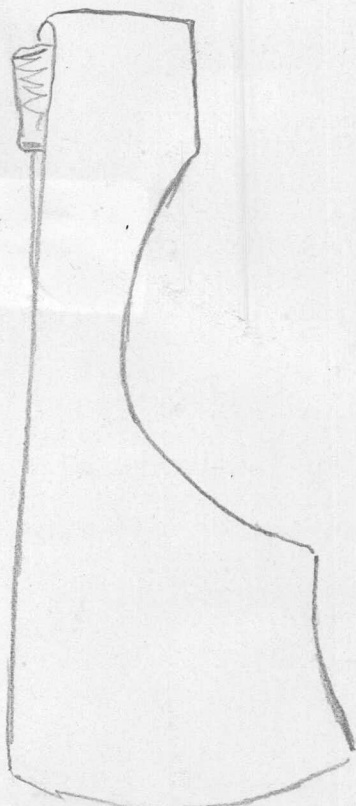
Tri Salmo: Ns. Ot-
to-Adelheid-raha,
lyöty Otto III
(980-1002) aikana
Saksissa.

11367.
Vitele
Pirdoila

ta. Syvyysluku 1.70.

33. Rautainen partakirves, putkessa puuvarren
jäännökset. Korvakkeet vain taaksepäin. Pi-
tuus 20,1 cm, terän leveys 9,3 cm. L. hau-
dan vasemmasta alakulmasta. Korkeusluku 1.74.
Piirros.

11367:33

35a

35.

11367:33.½.

11367:34.½.

11367:35.½.

34. Rautainen varsiputkellinen keihäänkärki, ku-
van osoittamaa muotoa. Terä latteahko, reu-

11367.
Vitele
Pirdoila

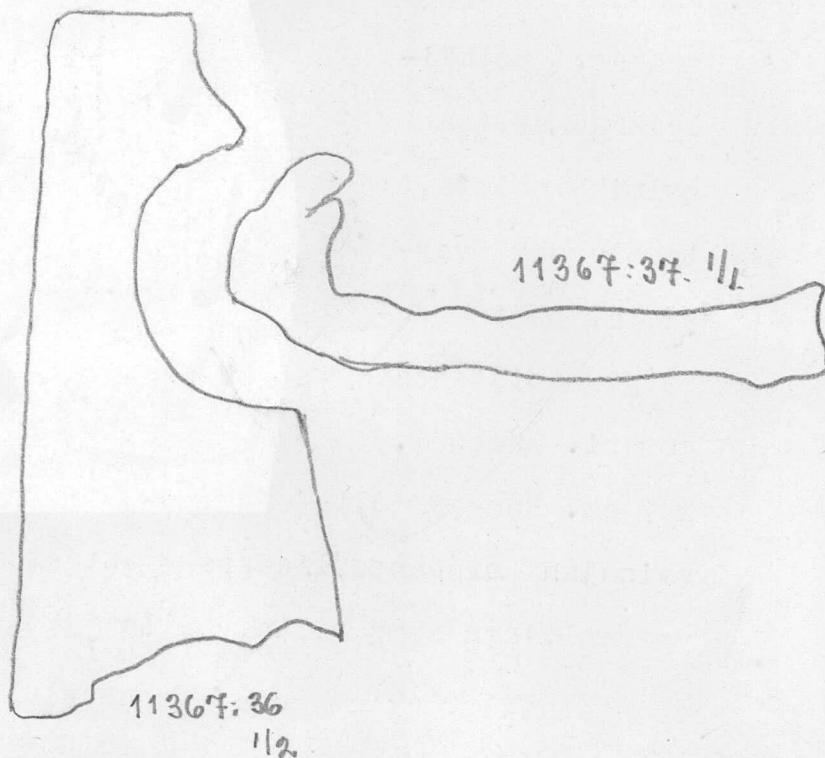
noilta rikki, putkessa puuvarren jäännöksiä.
Pituus 27,3 cm, terän leveys 3,7 cm, put-
ken suun läpimitta 3 cm. L. haudan vasem-
masta alakulmasta kirveen N° 33 vierestä.
Korkeusluku 1.75.

4 35. Rautaesine, kuvan osoittamaa muotoa. Kouk-
kumaisen terän ympärille on kierretty rih-
maa. Puuvarsi vain osaksi säilynyt. L. hau-
dan yläpäästä; poikkisuunnassa pääkallon
yläpuolelta. Korkeusluku 1.66.

35 a. Puuvartinen teräväpäinen rautaesine, näh-
tävästi naskali. L. edell. vierestä.

Hauta N° 3.

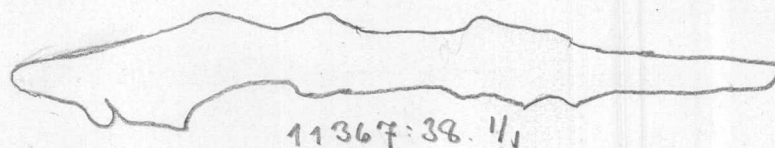
36. Rautakirves, silmällinen, korvakkeet reiän
kohdalla vain taaksepäin, etusivu suora.
Terä pahasti rikki. Pituus 18,3 cm, hamara
4 x 3,5 cm, terä 9,2 cm. L. vainajan oike-
alta puolelta kaulan kohdalta. Korkeuslu-
ku 1.55.

11367.
Vitele
Pirdoila

37. Tulusraudan katkelma, kuvan osoittamaa muotoa, löyd. vainajan vasemmalta sivulta vyötäisten kohdalta. Korkeusluku 1.60. Piirros.

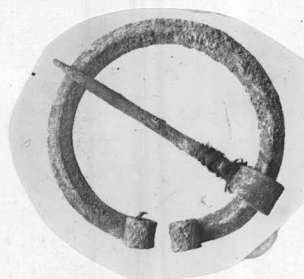
38. Ruodollinen rautaveitsi, pahasti ruostunut. Pituus 10 cm. L. vainajan sääriluiden väliltä. Korkeusluku 1.59. Piirros.

Hauta N° 4.

39. Pronssinen hevosenkengänmuotoinen solki,

päät rullalle kierretyt ("mit aufgerollten Enden").

Kehä päältä harjava, alta heikosti kovera. Neulan kannassa tekstiilijätteitä. Koko 5 x 4,8 cm. L. vainajan kaulalta. Korkeusluku 1.89.

40. Pronssinen ranne- rengas, poikkeileikkaukseltaan kolmikulmaista, tasaleveää varrasta, päät kierretyt toistensa ympäri. Koko 7,9 x 7 cm. Rengas oli

vainajan oikeanpuolisessa ranteessa, käsi-varrenluiden ympärillä, alla jäännöksiä vanutetusta(?) kankaasta. Korkeusluku 1.83.

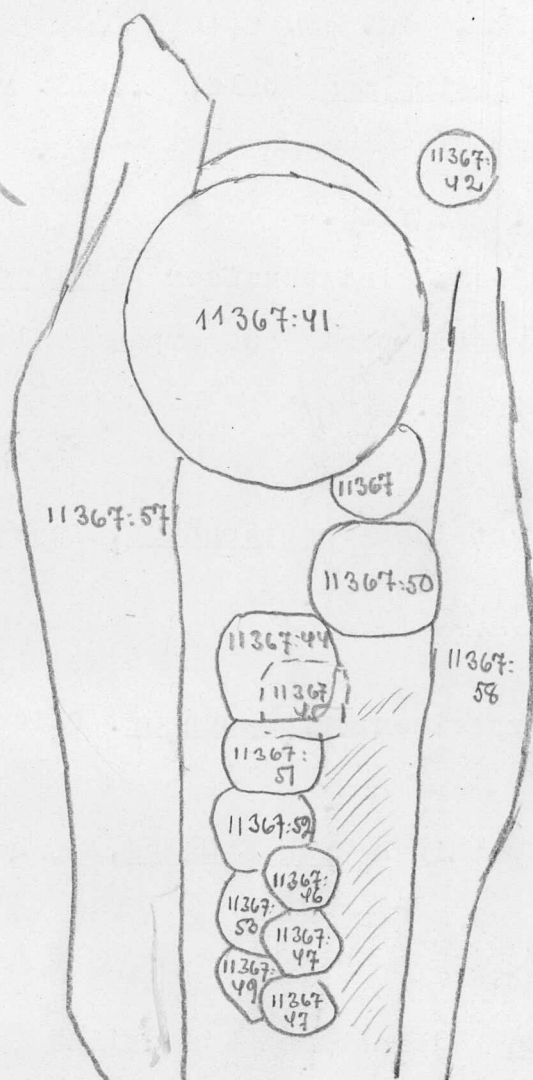
11367. ✓
Vitele
Pirdoila

41. Pronssinen pyöreä vaa'ankotelo, rikkinäinen (ks. kuvaa). Sisällä vaaka: kupit, selkä ja rihmat. ympärillä jäännökset puura-
siasta (?), jossa kotelo nähtävästi on pantu maahan.
L. vainajan vasemman käsivarren luota. Korkeusluku 1.81.

nauh.

- ✓ 42. Särmikäs pronssihelmi, sisällä rihmaa, oheenpiirretyn muotoinen. Löyd.

Löydöt 11367:
41-58.

N: on 41 vierestä (ks. karttaluonnosta).

- ✓ 43. Pronssipäällysteinen rautapunnus, ruostunut. Paino 22 gr. Ks. karttaluonnosta.

11367.
Vitele
Pirdoila

✓ 44. Pronssipäällysteinen rautapunnus, paino 34 gr. Edell. vierestä.

✓ 45. Pronssipunnus, pinnassa hieman ruostetta. Paino 9 gr. L. edell. alta.

✓ 46. Lattea pyöreä pronssipunnus. Paino 5 gr.

✓ 47. Pyöreä ja särmikäs pronssipunnus, yhteen tarttunut. L. edell. numeron vierestä.

✓ 48. Pyöreä ja pienempi särmikäs pronssihelmi, tarttunut yhteen N° 47 alta.

✓ 49. Sinivihreän lasihelmen pala, edell. vierestä.

✓ 50. Suuren valkoisen sinijuovaisen lasimassahelmen jäännökset: pari suurempaa palaa ja runsaasti siruja.

✓ 51. Pronssipäällysteinen rautapunnus, pahasti ruostunut. Paino 35 gr.

✓ 52. Pronssipäällysteinen rautapunnus. Paino 24 gr.

✓ 53. Pronssipäällysteinen rautapunnus, pahasti ruostunut.

✓ 54. Nahkakukkaron jäännökset ja siinä aivan murentunutta hopeaa (rahoja). L. punnusten vierestä ja alta (ks. karttaluonnosta).

✓ 55. Pieni siro luesine, nähtävästi n:o 54 kukkaron lukko, löyd. edell. ohella. Esine

valok.

11367.
Vitele
Pirdoila

oli löydettyäessä haljennut kahtia. Alla pa-
la kangasta.

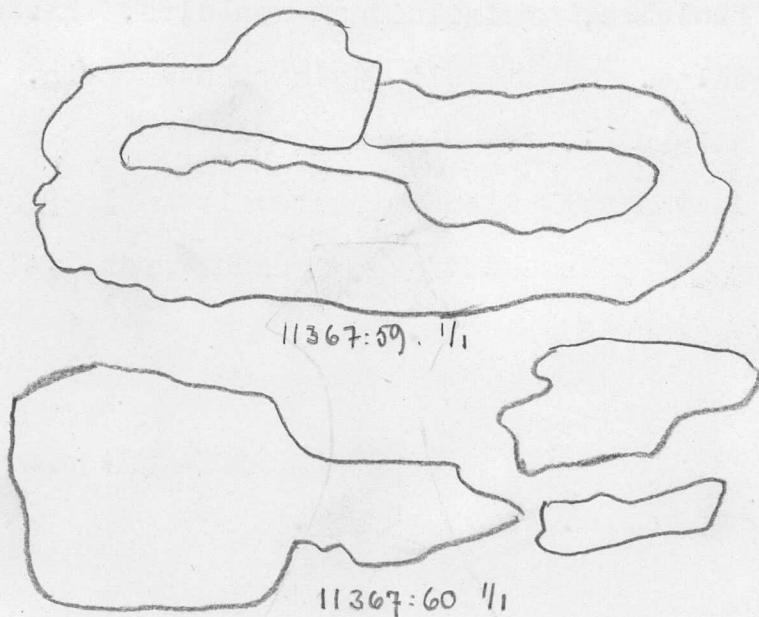
- ✓ 56. Pieni nelisärmäinen yläpään
latistuva ja siinä reiällä
varustettu meripihkaesine.
Amuletti(?). L. kukkarosta N° 54.

- ✓ 57. Luita. Ks. karttaluonnosta edell. sivulla.

- ✓ 58. Luita. Ks. karttaluonnosta edell. sivulla.

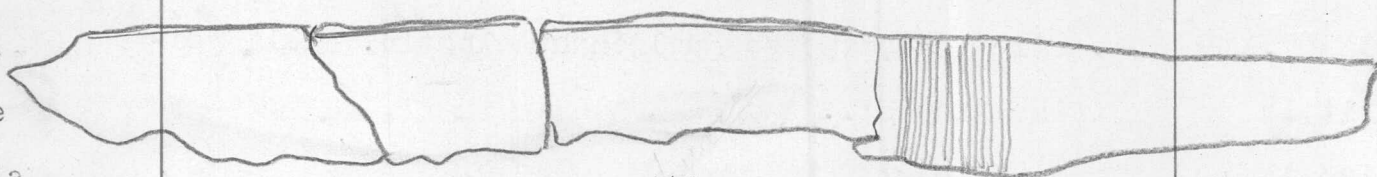
- ✓ 59. Tulusrauta, oheenpiirretyn muotoinen, rikki-
näinen. L. veitsen N° 61 alta. Piirros.

- ✓ 60. Pahasti ruostunut rikkinäinen rauta-avain.
L. veitsen N° 61 alta. Piirros.

- ✓ 61. Useampaan palaan katkennut ruodollinen
puuvartinen rautaveitsi. Varren terän puo-
lisessa päässä hienourteinen pronssihela.
L. vainajan vasemmalta puolelta, vyötäisiltä.
Korkeusluku 1.83. Piirros.

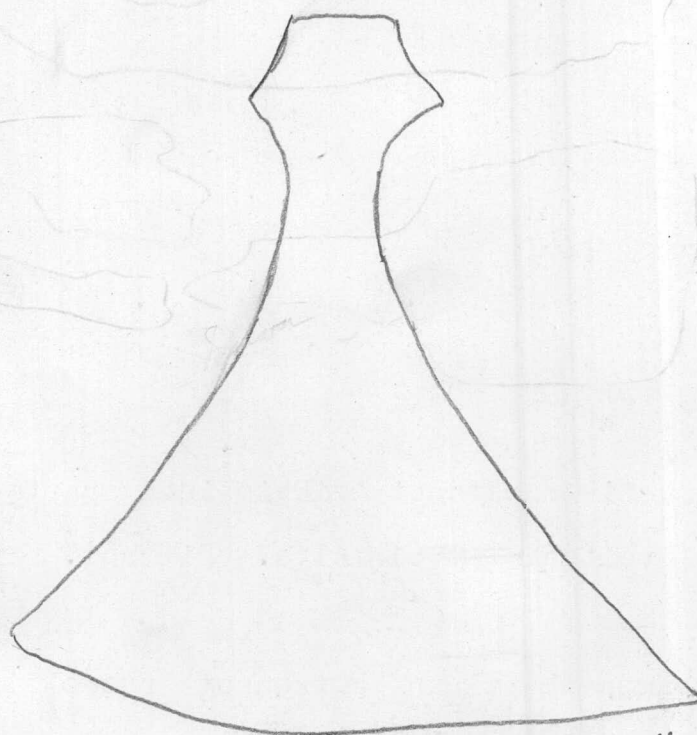
11367.
Vitele
Pirdoila.

11367:61.

62. Pala puuta, arkunpohjaa, luiden alta.

63. Leveäteräinen rautatappara. Korvakkeet reiän molemmilla puolilla. Reiässä hiukan puuvarren jäännöksiä. Pituus 18,8 cm, terän leveys 18,2 cm. L. vainajan oikealta puolelta, reisiluiden kohdalta, haudan laidalta. Varsi oli jalkapäähän päin. Korkeusluku 1.81. Piirros.

11367:63. 1/2.

11367.

Vitele

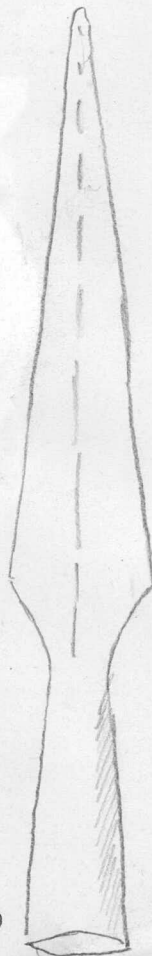
Pirdoila ✓

Hajalöytöjä kurgaani l:stä.64. 2 raudanpalaa. Kartalla. Korkeusluku 1.06.✓ 65. Raudanpala. Kartalla. Korkeusluku 1.11.

✓ 66. 2 palaneen luun sirua. Kartalla.

✓ 67. Vaaleaksipoltetun saviastian reunapala. Hauta N° 2:n yläpuolella olevasta maasta. Korkeusluku 1.43.✓ 68. Kuusi saviastianpalaa 1. kuin N° 67.✓ 69. Pari palaneen luun palaa, 1. kuin N°t 67, 68.✓ 70. Rautainen varsiputkellinen keihäänkärki, kuvan osoittamaa muotoa. Pituus 25,5 cm, terän leveys 3,5 cm, putken suu 2,6 cm. L. haudan N° 4:n NO-kulmasta, n. 30 cm sen esineistön yläpuolelta, ja se lienee tahallisesti sijoitettu hautaan. Korkeusluku 1.55. Piirros.✓ 71. Rautaesine, naskali (?), toisesta päästä lattea, toisesta terävä. Pituus 7,7 cm. Kartalla. Korkeusluku 1.30.

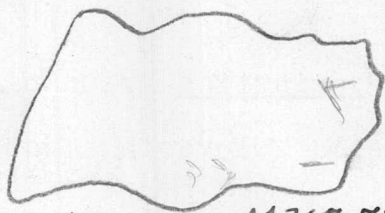
11367: 71. 1/1.

✓ 72. 11 orneeraamatonta saviastianpalaa, joukossa 1 reunapala. L. hautakummun SO-osasta.11367: 70
1/2.

11367.
Vitele
Pirdoila

73. Vähäinen määrä, 3 gr., palaneen luun siruja, löyd. haudan № 4 yläpuolelta pieneltä rajoitetulta alueelta. Korkeusl. 1.48.

74. Muodotettu sulanut lattea pronssiesine, kuvan osoittamaa muotoa. L. edell. numeron luiden kanssa.

11367:74. II

75. Pala todennäköisesti samaa esinettä kuin № 74 ja löyd. samoin kuin se.

Kurgaani 2.

Hauta 5.

76. Saviastia, vahvasti profiloitu, ylälaidassa epäselviä viivakoristeita. Pohja särkynyt, mutta liimattiin kokoon museossa. Korkeus n. 12,3 cm, suurin läpimitta n. 15 cm. Oli

löydettyäessä ylösalasin haudan NO-kulmassa, salvoksen sisäpuolella, n. 20 cm ylempänä esinettä n:o 77.

11367. ✓
Vitele
Pirdoila ✓

77. Lattea pronssiesine, nähtävästi korvalusikka, reunoilta rikki. L. haudan keskiosasta. Korkeusluku 0.95. *palok.*

- ✓ 78. Kaksi yhteenkuuluvaa vaaleaa orneeraamatonta saviastianpalaa, l. haudan NW päästä. Korkeusluku 0.98.

- ✓ 79. Pala nähtävästi samaa saviastiaa kuin N° 78, l. haudan NO-osasta, salvoksen vierestä.

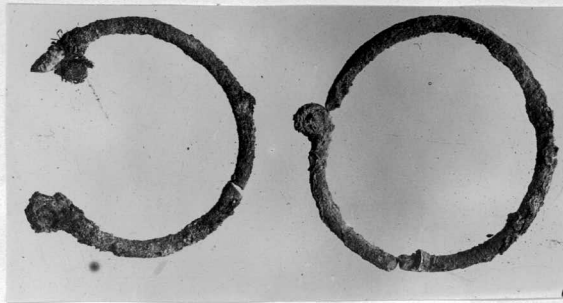
Hauta N° 6.

- ✓ 80. Kaunis ehjänä säilynyt saviastia, koristettu ✓
kuten kuva osoittaa uurteilla ja hammasleimoilla. Korkeus 12,2 cm, suun läpimitta 16,7 cm. L. haudan NO-kulmasta pystyasennossa, hiukan vain vinossa. Korkeusluku 1.12.

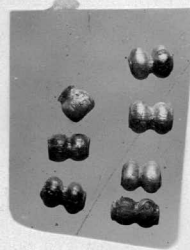
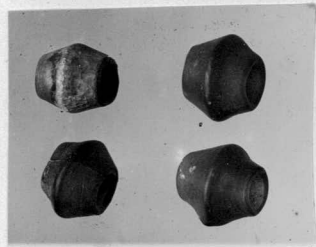

- ✓ 81. Ohimorengas, ohutta pronssivarrasta, katkenut. Ehyt päin taivutettu spiraalille. Ks. kuvaa. L. Pääkallon oikealta puolelta. Korkeusluku 1.18.

11367.
Vitele
Pirdoila

- ✓ 82. Toinen samanlainen ohimorengas, edellisen pari, löyd. pääkallon alta.
- ✓ 83. Lasihelmä: kolme sinistä kaksoiskartionmuotoista, yksi samanmuotoinen "goldüberfangen", 6 aivan pientä hopeanhohtoista kaksoishelmeä, yksi pieni pyöreä hopeanvärinen sekä palasia suuremmasta vaaleasta helmestä. Vainajan kaulalta.

- ✓ 84. Puuvartisen rautaveitsen jäännös, kahtena palana. Ks. kuvaa. Haudan alapäästä.

- ✓ 85. Pyöreä reiällinen vaaleanpunertava esine, pehmeää kiveä. L. haudan jalkopäästä.

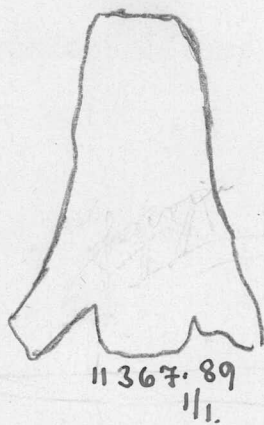
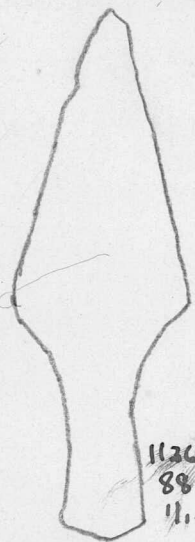
11367.

Hauta N° 7.

Vitele

Pirdoila ✓

86. Pronssinen hevosenkengän-
muotoinen solki, päät
rullalle kierretty,
"mit aufgerollten
Enden. Kehän poik-
kileikkaus pyöreähkö. L. vainajan kaulalta.
Korkeusluku 0.99.

87. Yksiväkäinen ruodollinen
keihäänkärki, ehkä oikeam-
min harppuuna, rautaa. L.
haudan SW-kulmasta, vainajan pään
vasemmalta puolelta, kärki haudan
yläpäähän päin. Korkeusluku 0.96.

88. Rautainen nuolenkärki, alapäästä katkennut,
kuvan osoittamaa muotoa. L. vainajan vasem-
man olkapään kohdalta, yhdessä n:o 89-90
kanssa. Pituus 6,6 cm.

89. Väkäkeihään kärjen katkelma, kuvan osoitta-
maa muotoa. L. kuin N° 88.

90. Raudanpalasia ja puuvarren (veitsestä?) kap-
pale, l. kuin 88-89.

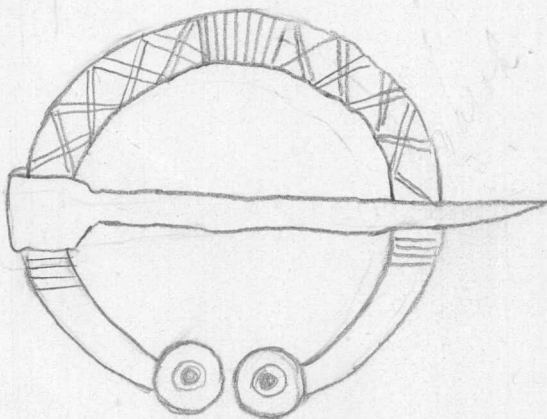
11367.

Vitele

Pirdoila

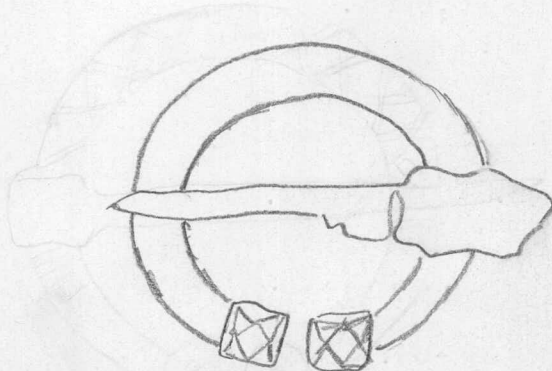
91. Tuolta pääkallon alta.92. Puunäyte salvoshirrestä.Hauta N° 8.

93. Pronssinen hevosenkengänmuotoinen solki,
 "mit Mohnkopfenden". Kehä poikkileikkaukseltaan pyöreähkö, koristettu poikkiviivoin ja ristiviivoin. Ks. kuvaa. 5,4 x 5,5 cm. L. vainajan vasemmalta olkapäältä. Korkeusluku 0.94.

11367:93.

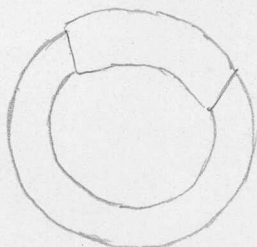
94. Pronssinen hevosenkengänmuotoinen solki,
 nupit fasetoitdut, ylöspäin kapenevat. Kehä päältä harjava, alta kovero. Neula rautaa. 3,8 x 4,5 cm. L. oikealta olkapäältä päällä ja alla tekstiilinjätteitä. Korkeusluku 0.88.

11367:94 1/1.

11367. *✓*
Vitele
Pirdoila

95. Pronssinen rengas kuvan osoittamaa muotoa. Kehä pyöreä poikkileikkaukseltaan. Lämpimittä 3,3 cm. L. pääkallon päältä, sen oikealta puolelta. Korkeusluku 0.84.

11367:95.

✓ 96. Kappale nahkavyötä ja siinä kaksi sydämenmuotoista ns. itäistä pronssihelaa, samantlaisia kuin N^o :ssa 97. Vainajan vasemmalta sivulta, vyötäisiltä. Korkeusluku 0.93.

✓ 97. Kappale samaa vyötä, koristeena neljä sydämenmuotoista ja yksi kilvenmuotoinen pronssihela. Vainajan oikealta sivulta, vyötäisiltä. Korkeusluku 0.94.

✓ 98. Soikea tulusrauta, riip-punut vyöstä. 3,4 x 10,5 cm. Raudassa on kiinni tekstiilijätteitä. Korkeusluku 0.97.

✓ 99. Piinpala, löyd. edell. numeron alta.

✓ 100. Kaksi hopearahan palaa pronssipatinan peitossa. L. N° 98 vyönjätteiden seasta.

✓ 101. Rautaveitsi, pahasti ruostunut. L. vainajan vasemmalta puolelta, tulusraudan N° 98 alapuo-

11367.
Vitele
Pirdoila

lelta. Korkeusluku 0.96.

11367:101. 1/1

- ✓ 102. Rautakirves, oheenpiir-
rettyä muotoa, reiässä
puuvarren jäännökset.

Terä pahasti rikki.

Pituus 14,5 cm, te-
rän leveys 12,5 cm.

L. haudan keskikoh-

dalta, terä pis-

tettynä haudan

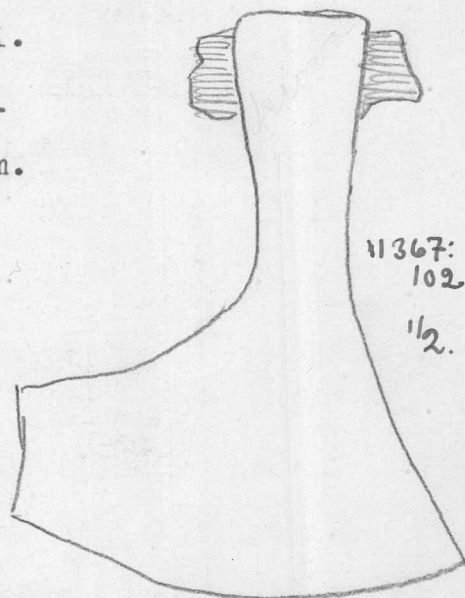
salvoksen va-

semman pitkän

sivun hirren

alle. Varsi on ollut alaspäin haudan

jalkopäähän päin. Korkeusluku 0.95.

11367:
102

1/2.